

έκπεμπει ἀκαταπαύστως καπνὸν τὴν ἡμέραν καὶ πῦρ διὰ νυκτός, εἰναι δὲ ἀπρόσιτος εἰς ἄνθρωπον, διότι καλύπτεται ὑπὸ βαθυτάτης χιόνος καὶ αἱ κλιτύες του εἶναι παρὰ πολὺ ἀνωφερεῖς. Ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος του ὑπάρχει πελώριος βράχος, ὃψος 2,000 ποδῶν, καλούμενος «Ἡ Κεφαλὴ τοῦ Ἰνκα.» Οἱ Ἰνκαὶ ἦσαν οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς τοῦ Περού, καὶ ἀντέστησαν σφοδρῶς εἰς τοὺς Ἰσπανούς, ὅτε κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα, ὑπὸ τὸν Πιτζάρρο κατέκτησαν οὗτοι τὸ Περού. Υπάρχει λοιπὸν παράδοσις δὲ αὐτὴ ἡ «Κεφαλὴ τοῦ Ἰνκα» ἦτο τὸ πάλαι ἡ κορυφὴ τοῦ κρατῆρος, ἀλλ᾽ ὅτι κατέπεσε τὴν ἡμέραν, ὅτε οἱ Ἰσπανοὶ ἔπινξαν τὸν τελευταῖον Ἰνκα, Ἀταχουάλπα.

Οσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ἐπεσκέψθησαν τὴν Νεάπολιν καὶ εἶδον τὸν Βεζούθιον, δύνανται νὰ λάθουν ἵδεαν τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ Κοτοπάξι, ἐὰν φαντασθοῦν ἡφαίστειον 15,000 πόδας ὑψηλότερον τοῦ Βεζούθιον, ἐκπέμπον πῦρ καὶ λάθαν ἀπὸ κορυφῆς καλυπτομένης εἰς ὄψος 3,000 ποδῶν μὲ βαθυτάτην χιόνος, καὶ ὀρούμενον τόσον δυνατὰ ὡστε νὰ ἀκούηται εἰς ἀπόστασιν ἐνίστε 600 μιλίων! Καὶ δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν ώραιότητα τῆς θέας ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Κουίτο ὁδοῦ, ἣτις διέρχεται παρὰ τοὺς πρόποδας 20 τῶν ὑψηλοτέρων ὄρέων τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἡμισφαίριου, καὶ ἐκ τῶν 20 τὰ 3 εἶναι ἡφαίστεια!

ΘΕΑΤΡΟΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμ. φύλλον).

2) Ὁρχήστρα ἐλέγετο τὸ μέρος τὸ μεταξὺ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν καθισμάτων. Εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἐν Ἀθήναις, ἡ ὄρχήστρα εἶναι ἡμικύκλιον· ἀλλὰ τὸ σχῆμα τοῦτο εἶναι τῆς ὑστέρας Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς (200 μ. Χ.), εἰς δὲ τοὺς ἀρχαῖους καιροὺς ἡ ὄρχήστρα ἦτο κύκλος. Εἰς τὸ μέσον αὐτῆς ἦτο ἡ Θυμελὴ ἢτοι βαμδὸς τοῦ Διονύσου. Εἰς τὴν ὄρχήστραν ἴστατο ὁ χορός, οἱ δὲ ὑποκριταὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

3) Ἡ Σκηνὴ ἦτο ὄλιγον τι ὑψηλοτέρα τῆς ὄρχήστρας. Τὸ ἔμπροσθεν μέρος, δόποθεν ὠμίλουν οἱ ὑποκριταὶ, ἐκαλεῖτο λογεῖον καὶ φαίνεται ὅτι ἦτο σανιδόστρωτον. Ὅπισθεν τοῦ λογείου διεκρίνετο κιονοστιχία, μὲν φραγμούς μεταξὺ τινῶν τῶν στηλῶν. Εἰς τὸν οὕτω ἀποτελούμενον τοῖχον ἦσαν τρεῖς θύραι, δι᾽ ᾧν εἰσήρχοντο καὶ ἐξήρχοντο οἱ ὑποκριταὶ. Ὁμοίως ἐκατέρωθεν τοῦ λογείου ἦτο δωμάτιον τι παρασκήνιον καλούμενον, ὅπου ἐψυλάττοντο αἱ μηχαναὶ τοῦ θεάτρου, τὰ ἐνδύματα τῶν ὑποκριτῶν κτλ.

Ἡ σκηνογραφία τῶν παραστάσεων ἦτο ἀπλουστάτη. Συνήθως ἐχρειάζετο νὰ φαίνεται ναὸς ἢ βασιλικὸν ἀνάκτορον. Εἰς τοῦτο ἐχρησίμευεν ἡ κιονοστιχία, τὴν δοπίαν ἀνεφέραμεν. Ἐπειτα ἐκτέρωθεν τῆς σκηνῆς ἦσαν αἱ περιακτοὶ—δύο μεγάλα τριγωνικὰ πρίσματα, ἔωραφισμένα μὲ διάφορον σκηνογραφίαν ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς. Ὁταν ἦθελον ν' ἀλλάξωσι τὴν ὄψιν τῆς σκηνῆς, ἔστρεφον τὰς περιάκτους ὡστε νὰ φανῇ ἀλλη σκηνογραφία. — Ὅπεράνω τοῦ λογείου ἦτο τὸ θεολογεῖον, μηχανὴ τις ὑψηλὴ δόπιον ἐνεφανίζοντο οἱ θεοί, ὃσακις ὑπῆρχον τοιοῦτοι εἰς τὸ δράμα. Ἐλέγετο δὲ καὶ μηχανὴ ἀπλῶς, ἐξ οὐ καὶ ἡ φράσις «θεὸς ἐκ μηχανῆς». Εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα ἦτο τὸ λεγόμενον βρογτεῖον καὶ κεραυνοσκοπεῖον, ὅπου παρίσταντον βροντὰς καὶ ἀστραπάς.

Κατ' ἄρχας ὑπῆρχεν εἰς μόνος ὑποκριτής ἔπειτα διστολός συνέγραψε τραγῳδίας ἀπαιτούσας δύο καὶ τρεῖς, δὲ ἀριθμὸς οὗτος τῶν τριῶν ἐγένετο διὰ κανῶν εἰς ὅλα τὰ ἀρχαῖα δράματα. ὑπῆρχον πρὸς τούτους καὶ βαθὰ πρόσωπα, ὡς ὑπηρέται, δορυφόροι κτλ. Οἱ ὑποκριταὶ καθὼς καὶ ὁ χορὸς ἐφερον προσωπεῖα.

Αἱ παραστάσεις ἥρχετον ἀπὸ τὸ πρῶτον καὶ διήρκων δλην τὴν ἡμέραν· ἡ ἐπιδοκιμασία ἐγίνετο καθὼς καὶ σήμερον διὰ χειροκροτημάτων καὶ ὅμοιών τὸ ἐναντίον διὰ συριγμῶν. «Οταν ἦθελον νὰ ἐπαναληφθῇ χωρίον τι, ἐφώναζον «αὐθίς».

Μὲ τοὺς Ῥωμαίους, οἱ δοποῖοι ἦσαν ἄνθρωποι ὑλικοὶ μᾶλλον διανοητικοί, τὸ θέατρον δὲν ὑδοκίμησε πολὺ, ἀλλὰ ταχέως ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τῶν θηριομαχιῶν καὶ τοιούτων αἰματηρῶν θεαμάτων.

— Θὰ σᾶς φανῇ ἀπίστευτον τὸ ἔπειρον ἀνέκδοτον, καὶ δῆμος εἶναι ἀλλέστατον καὶ μαρτυρεῖ πῶς αἱ προλήψεις δύνανται νὰ σύρωσι τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ψίνης, σύντοις εἰπεῖν. Ο πρῶτος Γερμανικὸς σιδηρόδρομος, μεταξὺ Νυρεμβέργης καὶ Φύρο, ἐγκατικάθη τὴν 7 Δεκεμβρίου 1835, ἀφοῦ οἱ ἐδρυταὶ αὐτοῦ πολλὰ ὑπερεκτησαν προσκόμματα. Οὕτω λόγου χάριν ἡ Βαυαρικὴ Κυβερνητικὴ ἔκήτησε καὶ ἔλαθεν ἔγγραφον γνωμάδστον τῆς Βασιλικῆς Συγκλήτου τῶν Ιστρῶν, περὶ τοῦ ἐπιθαλασσῆς ἢ μὴ τῆς διὰ σιδηροδρόμου συγκοινωνίας ὡς πρὸς τὴν ύγειαν. Ἀποσπάμεν μέρος τοῦ ἔγγραφου τούτου: «Ἡ δεῖ ἀτυπαραξῶν κίνησις πρέπει νὰ ἀπαγορευθῇ ὡς ἐπιθαλασσῆς εἰς τὴν δημοσίαν ύγειαν. Ἡ ταχύτης τῆς κινήσεως ταῦτης ἀφεύκτως θὰ προξενήσῃ εἰς τοὺς ἐπιθέτας πάθος τι τοῦ ἔγκεφάλου καλούμενον delirium furiosum. Καὶ ἐν ἀκόμη ὅις ἐπιθέται θὰ ἔθελον νὰ ῥιψοκινδυνεύσωσιν, ἡ Κυβερνητικὴ ἔπειρε τούλαχτιστον νὰ προστατεύσῃ τοὺς θεατάς. Διότε ἀπλῶς ἡ θεατὴς μεταξὺ τοῦ διερχομένης τόσου ταχέως θὰ προξενῇ καὶ αὐτὴ τὴν ψίθεῖσαν νόσον τοῦ ἔγκεφάλου. Διὰ τοῦτο, ἐν ἡ Κυβερνητικὴ ἔπιτροψή τοὺς σιδηροδρόμους, πρέπει νὰ ἀπαγγέλῃ δύο ἔγκλειστας αἱ γραμμαὶ ἐκατέρωθεν μὲ ύψηλὸν σανίδωμα διὰ νὰ διέρχωνται ἀδρατοὶ αἱ ἀμάξοστοιχίαι τοις κτλ. κτλ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο διατηρεῖται ἀκόμη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ σιδηροδρόμου ἔκεινον. Εύτυχως ἡ Βαυαρικὴ Κυβερνητικὴ ἔσχε τὴν νοημοσύνην νὰ μὴ τὸ δημοσίευση τότε!